Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 20 липня 2010 року № 27 (347)

ОБЕРЕЖНО: ІМПЕРСЬКІ ЗАЗІХАННЯ

ВІДСТОЮЮЧИ УКРАЇНСЬКЕ ПРАВОСЛАВ'Я

Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет про необхідність створення Української помісної церкви, місію Московського Патріарха Кіріла в Україні та про святкування Дня хрещення Київської Русі

Наприкінці першого тисячоліття від Різдва Христового на святих київських пагорбах сталася подія, що впродовж століть є чи не найважливішою у становленні нашої держави, нашої культури, самого існування українського народу. Тоді князь Володимир Великий прийняв хрещення й проголосив християнство державною релігією Київської Русі. Новий час несе нові виклики. Один із них – створення Української помісної церкви, що стане важливим чинником незалежности України.

Олена ЧЕКАН

Чого прагне московський гість?

– Ваша Святосте, візити Московського Патріарха Кіріла до України частішають, до того ж вони скидаються радше на політичні акції, ніж на відвідини пастирем своєї пастви…

– На це треба дивитися з глобального погляду. Всі державні діячі ще Російської імперії, а потім СРСР вважали, що "велика" Росія без України існувати не може. Тому нинішнє російське керівництво намагається повернути нашу країну, зробити її однією зі своїх провінцій. Російська церква, як і раніше, вступила з Російською державою в дуже тісну співпрацю. Московська патріархія уклала угоди з різними міністерствами РФ, і не тільки на загальнодержавному, загальноцерковному рівнях, а й у регіонах. Наскільки я знаю, там частина духовенства та деякі архієреї не задоволені цим зрощенням церкви з державою, коли церква перетворюється на інструмент держави. Як такий інструмент Російська церква діє і на території України. Московська патріархія зацікавлена в тому, щоб Українська православна церква була складовою частиною Московського патріархату. Оскільки інтереси Російської держави і Російської церкви збігаються, а умови для цього в Україні зараз сприятливі, Патріарх Кіріл і вирішив скористатися цими обставинами й спробувати позбавити Українську православну церкву самостійности та незалежности в управлінні або суттєво її обмежити. Цю місію почав виконувати ще Патріарх Алексій наприкінці свого життя, коли дозволив українським архієреям звертатися до нього через голову Митрополита Київського. Коли Патріархом став Кіріл, він поступово почав позбавляти самостійности Українську церкву, зокрема тим, що включав до числа тимчасових членів Священного Синоду РПЦ українських архієреїв, хоча це суперечить статуту Української православної церкви і тим правам, які вона отримала 1990 року. Тобто це незаконно і неканонічно. З одного боку, вони говорять про канонічність Московського патріархату і неканонічність Київського, але самі порушують церковні канони там, де їм це вигідно. Крім того, починаючи з минулого року, поширюються різні чутки. Наприклад, що Патріарх Кіріл хоче мати подвійне громадянство: і українське, і російське, хоча в Україні це заборонено. Для чого йому наше громадянство? Щоб будь-якої пори приїздити до нас як громадянин України й ставити перед владою конкретні запитання як громадянин України, але в інтересах Росії. Інша чутка – начебто Кіріл хоче змінити свій титул Патріарха Московського на титул Патріарха Московського, Київського і всієї Русі. Таким чином, у Митрополита Володимира навіть не буде титулу "Київський". Подейкують, що Патріарх Кіріл хотів би мати резиденцію в Лаврі. Усе це чутки, й поширюють їх для того, щоб вивчити, яка буде реакція. Якщо негативна, тоді скажуть: це чутки, ми нічого офіційно не заявляли, Московська патріархія і сам Патріарх про це нічого не говорили. Але все це можуть зробити – якщо не тепер, то коли виникне потреба обирати нового Предстоятеля УПЦ МП.

Закінчення на 7-й стор.

ПРОМОСКОВСЬКИЙ ВАНДАЛІЗМ

У ЛУГАНСЬКУ СПАЛИЛИ ЦЕРКВУ КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ

На сході України це вже третій спалений храм УПЦ КП

18 липня приблизно о 3.30 ранку на околиці Луганська невідомі зловмисники спалили дерев'яну будову храму на честь Архістратига Божого Михаїла.

За даними прес-служби УПЦ КП, це вже третій храм Київського патріархату, який останнім часом було спалено на сході України.

Будівництво першого в Луганську дерев'яного храму Київського патріархату знаходилося на завершальній стадії, залишалося встановити купол.

За свідченням сторожа, вночі до нього увірвалися двоє невідомих, які його побили, а потім з каністр облили будівлю храму і дошки, призначені для будівництва, і підпалили. В результаті пожежі будівля згоріла практично повністю. За словами єпископа Луганського Тихона, збиток склав більше 300 тис. гривень.

Наразі сторож перебуває в реанімації. На місці пожежі працюють правоохоронці й експерти.

Як передає прес-служба УПЦ КП, "за останній час було спалено храми Київського патріархату в Шостці (Сумська область) та Маріуполі (Донецька область). У першому випадку було доведено провину священнослужителя Московського патріархату, який виступив замовником підпалу. В другому випадку винуватців не було знайдено".

АКТУАЛЬНО

ЯНУКОВИЧ І КОАЛІЦІЯ "ТУШОК" ЗАКЛАДАЮТЬ ОСНОВИ РУЙНАЦІЇ ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ В УКРАЇНІ

Робота Верховної Ради України з приходом до влади команди Януковича перетворюється на фарс, притаманний авторитарним режимам.

Про це, коментуючи підсумки роботи шостої сесії ВР, Офіційному сайту "За Україну!" заявив народний депутат, член Політради партії "За Україну!" Іван Стойко.

"Ця сесія була направлена на ліквідацію парламентаризму, – стверджує член групи "За Україну!", – Янукович в неконституційний спосіб утворив коаліцію "тушок", після чого в парламенті немає жодного обговорення, дискусій при ухваленні законів, наші пропозиції ігнорують і позбавляють можливости вносити до порядку денного свої законопроекти".

"Варто нагадати як, ламаючи нас через коліно, було ратифіковано харківські угоди, засади зовнішньої та внутрішньої політики, закон про місцеві вибори, бюджетний кодекс, – нагадав Іван Стойко. – Ухвалення цих законопроектів нанесло непоправну шкоду національним інтересам України. Якби Янукович ще встиг прийняти закон про всеукраїнський референдум, то парламент вже би був йому не потрібний взагалі. Бо всі свої антиукраїнські закони він приймав би на референдумі зі заздалегідь відомими результатами".

ЄДНАЙМОСЯ!

ЮЩЕНКО ПРИВІВ НА ГОВЕРЛУ НОВОГО МОЖЛИВОГО ЛІДЕРА НУНС

Лідер "Нашої України" Віктор Ющенко здійснив щорічне сходження на Говерлу у супроводі Валентина Наливайченка.

Як повідомляє прес-служба партії, у сходженні взяли участь також керівники та активісти партії Іван Васюник, Євген Гірник, Микола Оніщук, Володимир В'язівський, Зиновій Шкутяк та інші.

До акції "Нашої України" приєднались активісти Громадської ініціативи "Оновлення країни" на чолі з лідером Валентином Наливайченком.

На мітингу біля підніжжя гори Віктор Ющенко висловив переконання, що люди, які сьогодні здійснювали сходження на Говерлу, є не туристами, а патріотами, які шанують одне з найбільших національних свят нашої країни.

"20 разів ми піднімаємося в цей час на Говерлу і присвячуємо це сходження нашій державі, нашій нації. Мені здається, це дуже важливо, що цим ми демонструємо ту шану і велику любов до того, що завойовувалося віками – до Української держави", – зауважив він.

"П'ять років тому я пережив такий стан, що думав – на Говерлу вже ніколи не піднімусь, але після цього вже чотири рази піднімався, і це для мене потужна фізична і психологічна мотивація. Я принципово в день святкування підписання Декларації про державний суверенітет маю бути тут", – наголосив Ющенко.

Екс-президент висловив переконання щодо незворотности процесів розвитку Української незалежної держави попри будь-які труднощі, з якими сьогодні стикається наша країна.

"У когось опущені руки, бо, здавалося б, все повинно, з ласки Божої, подаватися українцям на таці. А хтось у складних муках сприймає українську мову, культуру, пам'ять, традиції. Хтось дуже важко іде від населення до нації, бо не звик відповідати за те, кого обирає", – зауважив лідер "Нашої України".

"Але найголовніше для мене, що ми сьогодні живемо у свободі. Свобода – це не те, що тобі подарували, свобода – це те, що ти не можеш віддати. Свобода вчить відповідальності, в тому числі за твій вибір. Свобода – це право на помилку також. І я переконаний, що події, які сьогодні відбуваються в країні, це події, призначені для висновків українців", – додав він.

Цілком ймовірно, що Валентин Наливайченко може стати новим лідером "Нашої України".

ПОКРАЩЕННЯ ЖИТТЯ ВЖЕ СЬОГОДНІ

ЦІНИ НА ГАЗ ЯК ЛІТНІЙ "ПОДАРУНОК"

Національна комісія з регулювання електроенергетики ухвалила рішення про підвищення цін на газ для населення на 50% з 1 серпня.

Встановлені тарифи розділили на чотири категорії, які залежать від обсягів споживання і наявности газових лічильників. У власників лічильників ціни нижчі.

Підвищення цін на газ давно анонсувалося з владних кабінетів як підвищення до економічно обґрунтованого рівня, про який ішлося у рамках співпраці з Міжнародним валютним фондом.

Водночас Національний форум профспілок України заявив про наміри оскаржити це рішення в суді. Профспілки пояснюють це тим, що урядові плани щодо підвищення цін на газ порушують конституційний принцип заборони прийняття рішень, які спрямовані на погіршення соціального становища громадян.

Також у заявах профспілок згадано, що підвищення цін – нібито на вимогу МВФ – не є правомірним, оскільки газ для споживачів є українським, а не імпортованим.

Профспілки нагадують про заяви української влади після підписання газових угод з Росією, коли наголошували, що зниження ціни на російський газ дозволить відмовитися від підвищення роздрібних цін на газ для населення.

УКРАЇНОФОБІЯ

У МЗС ЛЕГЕНЬКО ПОСВАРИЛИ ЛУЖКОВА ЗА ЙОГО ЗАЯВУ

У Міністерстві закордонних справ вважають, що заяви мера Москви Юрія Лужкова щодо Севастополя суперечать добросусідським відносинам Києва та Москви.

Про це заявив директор департаменту інформаційної політики МЗС Олег Волошин, повідомляє "Інтерфакс-Україна".

"У МЗС України, безумовно, дуже серйозно поставилися до заяви мера Москви Юрія Лужкова щодо Севастополя і вважають, що такі висловлювання суперечать атмосфері конструктивних і добросусідських українсько-російських відносин, що встановилися останнім часом", – сказав він.

Волошин додав, що в МЗС переконані, що політичне керівництво Росії, як і раніше, "дотримується принципів територіальної цілісності України і поважає її суверенітет".

"Продовження базування Чорноморського флоту Росії в Севастополі на 25 років створило довгострокову основу для стабільности на півострові і в двосторонніх українсько-російських відносинах. У МЗС України переконані, що жодні радикальні заяви не здатні цьому перешкодити", – зауважив він.

Як відомо, у понеділок Лужков заявив, що не змінив своєї думки щодо статусу Севастополя.

У травні 2008 року він заявив, що це місто необхідно повернути Росії. У зв'язку з цим СБУ заборонила в'їзд Лужкову в країну. Після приходу нової влади в Україні цю заборону було знято.

УКРАЇНСЬКИЙ ОДІСЕЙ

КИЇВСЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ ПОДОЛАВ 118 ТИС. КМ ЗАРАДИ "УКРАЇНЦІВ ЗА УРАЛОМ"

Київський журналіст Микола Хрієнко подолав 118 тисяч кілометрів, щоб відтворити історію переселення українців в різні часи з етнічних територій за Урал.

Таким чином, у червні М.Хрієнко завершив свій журналістський проект "Українці за Уралом", розпочатий в липні 2004 року.

Журналіст розповів, що 30 червня нинішнього року він повернувся з Російської Федерації, де завершив останній довготривалий дослідницький маршрут, який пролягав по території між Полярним колом і береговою лінією Північного Льодовитого океану від мису Дежньова і селища Уелен (Чукотка) до міста Мурманська, що на Кольському півострові.

За словами М.Хрієнка, "авторський журналістський проект "Українці за Уралом" є наполегливою спробою створити масштабну картину історії переселення українців в різні часи з етнічних територій за Урал і, найголовніше, розповісти про нинішнє життя наших земляків на території Росії".

Під час першого етапу проекту "Українці за Уралом", який тривав з 7 липня 2004 року до 11 лютого 2005 року, М.Хрієнко подолав від Києва через Урал, Алтай, Хакасію, Якутію, Колиму й Чукотку до селища Уелен і мису Дежньова 27 тисяч кілометрів, а разом з дорогою назад в Україну весь пройдений шлях дорівнює довжині екватора Землі – 40 тисяч кілометрів.

Під час другого етапу, який тривав з 16 червня 2007 року до 19 жовтня 2007 року, журналіст зібрав надзвичайно цікавий матеріал про життя наших земляків на Камчатці, Сахаліні, Командорських і Курильських островах. Загальна протяжність виконаного маршруту до кінцевого пункту острова Кунашир і назад до Києва – 33 тисячі кілометрів.

Маршрут третього завершального етапу складався з двох частин. Перша пролягала від селища Уелен до міста Білібіно (Чукотка), і її подолання тривало з 26 квітня до 8 липня 2009 року. А друга частина завершального маршруту проходила від Білібіно до Мурманська з 26 березня до 30 червня 2010 року. Загальна протяжність цього етапу – 45 тисяч кілометрів.

М.Хрієнко розповів, що, крім публікацій у пресі матеріалів з авторськими фотознімками про життя наших земляків за Уралом та за Північним полярним колом, він планує за підтримки спонсорів та державних структур випустити книгу, фотоальбом і продемонструвати авторську фотовиставку під назвою "Українці за Уралом. XXI століття".

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ДО 20-РІЧЧЯ ДЕКЛАРАЦІЇ ПРО СУВЕРЕНІТЕТ УКРАЇНИ

СУВЕРЕНІТЕТ ЯК ПОЧУТТЯ ГОСПОДАРЯ

Двадцять років тому Верховна Рада України ухвалила Декларацію про державний суверенітет України, яка проголошувала наміри українського народу самостійно вирішувати свою долю, верховенство законів України над законами Союзу – імперія аж ніяк не збиралася відпускати на волю національні республіки. Реальним змістом Декларацію наповнювало офіційне визнання суверенітету необхідною умовою дальшого розвитку української нації.

Марія БАЗЕЛЮК

Коли держава – без ідеології

Чи стали ми за два десятиліття по-справжньому суверенними, чи навчилися самостійно розв'язувати проблеми в такій надважливій для української нації сфері, як ідеологічна, яка є основою формування свідомости громадян? Далебі, ні. Підкинуту Україні дезу про ідеологізацію суспільства бездумно проковтнули ті, хто називає себе політичним бомондом – у тому числі й націонал-демократи. Відтак в Україні відсутня ідеологія, яка в кожній країні культивується державою, – ідеологія патріотизму та національної гідності. Її відображенням насамперед є гуманітарна та інформаційна політика держави.

У нас, на жаль, цього не сталося, що й відкрило дорогу для розв'язання ідеологічної війни проти української нації різного роду расистам, українофобам, відвертим ворогам української незалежності. Найделікатніший епітет, яким вони таврують тих, хто ідентифікує себе з українством, запроваджений в обіг нещодавно – "ортодоксальні українці". Ним послуговуються ті, хто демонструє до нашої нації поблажливо зверхнє ставлення, але уникає сеансів публічної ненависті. Специфіка останніх потребує від "речників" непідробного морального виродження, патології психіки. Такі збоченці підібрані і регулярно випускаються на українські телеекрани, а щоб виглядало так, начебто їх серйозно сприймають навіть пристойні люди, для "дискусії" з ними в студію запрошують опонентів, як правило – націонал-демократів. Ті, наївні, погоджуються і стають на прю з деградантами чи з такими, що під них "косять". Хоча саме перебування з ними в одній залі принижує гідність особи і водночас легалізує виродженців як людей, з якими, незважаючи на їхній дикунський оскал, розмовляють як з розумними істотами. Наукові аргументи проти оргій ненависти до твого народу, його героїв, історії? Смішно, панове демократи, і принизливо. Дикун, який вдерся у чужу хижу і там бешкетує, спроможний реагувати лише на дії, адекватні його рефлексіям. Оскільки інтелігентним людям не гоже скородити голоблями навіть дикунські спини, то найефективнішою реакцією на ричання агресивних істот буде цілковите їх ігнорування. Поважним історикам, політологам, науковцям просто непристойно слугувати на різних ток-шоу тлом для антиукраїнської абракадабри і тим самим підживлювати нездорові емоції расистів. Нехай собі зливаються в екстазі затуліни з корніловими, а табачники з колісниченками – неповторне видовище, споглядання якого українцями колись-таки приведе до цілком адекватної і прогнозованої реакції суспільства. І якщо йому, суспільству, держава не запропонувала ідеології національного патріотизму, то її врешті витворять самі громадяни – хай і без наукового підґрунтя, зате з тверезими переконанням: хто має бути справжнім господарем у нашій українській хаті.

Зайшлий батюшка – погонич влади?

Глава Російської православної церкви Кіріл понад усе прагне, щоб світська влада підпорядковувалася церковній. Та все ж верховний батюшка реаліст і розуміє, що на батьківщині його амбіціям не судилося втілитися у щось конкретне. Владімір Путін, хоча і високо цінує заслуги РПЦ "в сохранєнії єдінства русского міра", та в жодному разі не погодиться, щоб глава Церкви задовольняв непомірні амбіції за рахунок розширення своїх повноважень на невластиві його сану сфери діяльності. Інша річ – поза межами Росії та ще й в ім'я імперії – там старання Кіріла заслуговують похвали і підтримки на найвищому московському рівні. А тут така нагода: кермувати Україною прийшли люди, які і досі второпати не можуть, що влада дається для того, щоб захищати національні інтереси держави, а сама держава – це гарант існування і розвитку нації на її етнічних землях. Проте на Печерських пагорбах владоможці сприймають своє покликання з точністю до навпаки, тому підручники з історії України для наших дітей напишуть у Москві, освіту уніфікують в унісон з російською, регіонам, які ближче до Європи, оголосять анафему, українських героїв назвуть зрадниками, ну, а всіх табачників поіменують героями України (традиційне московське блюзнірство як нагорода холуям).

Кажуть, у глави РПЦ є заповітна мрія: перенести свій осідок у Київ і кермувати через своїх слухняних пахолків Україною. Втім, уже нині Кіріл успішно це робить, сидячи в Москві і надсилаючи команди київським правителям, яким не до снаги бодай ці його накази проаналізувати і збагнути: верховного батюшку насамперед цікавить, скільки ще ганьби і принижень готові проковтнути українці і як довго вони терпітимуть безголову колоніальну владу, яка, коли Кіріл плює їй в обличчя, облизується і каже, що то благодатний дощ іде.

Отож, глава РПЦ звелів Київській міськдержадміністрації перейменувати вулицю Івана Мазепи на Лаврську. Повеління Кіріла озвучив як власне волевиявлення настоятель Києво-Печерської Лаври Павел, він же депутат Київської міської ради. Тож на "патріарше" бажання була благоговійна відповідь. У формі плазування – як і заведено в манкуртів. Київрада дала добро, аби ім'я славного гетьмана витравити з назви вулиці, залишивши, як на сміх, десяток будинків із грифом "імені Івана Мазепи". "Славних прадідів великих правнуки погані" вчергове продемонстрували і свою безликість, і чорну невдячність до одного з найвидатніших будівничих України.

Іван Мазепа, чиїм коштом збудовано, реставровано, оздоблено храми, дошкуляє Москві вже упродовж трьох століть тим, що "зрадив" Петра І, бо хотів незалежности для своєї Батьківщини. За наказом Петра І, слухняна російська церква ще в листопаді 1708 року оголосила Мазепі анафему. Логіка проста і традиційна для Москви: хто не хоче бути її рабом, той одержує тавро "зрадника", "відступника" і т.п. А чим же думали ті українчики із Київради, які всупереч рішенням профільних комісій, без громадських слухань понуро натискали кнопки "за" повеління Кіріла, який їх, кнопкодавів, обдаровує хіба що своїм презирством. Адже московський батюшка доволі освічений для того, щоб не знати, що саме Іван Мазепа лише в Києво-Печерській лаврі своїм коштом відновив Троїцьку надбрамну церкву, збудував церкву Різдва Богородиці, Успенський собор, церкву всіх святих над Економічною брамою, кам'яний мур і вежі. І якщо невдячні нащадки, хай і в чужій державі, не цінують свого найвидатнішого церковного мецената, то на що, крім огиди, вони заслуговують? Отож-бо.

Навряд чи обтяжують горе-депутати себе думками про те, яку насправді роль виконує в нашій країні УПЦ МП. Насамперед – політичну, спрямовану проти Української держави. Автору цих рядків доводилось розмовляти з парафіянами церкви с.Низкиничі на Волині, де свого часу настоятелем був одіозний Павел. Один із його наступників так пояснював "ворожу" суть євроінтеграції України: "Всю западну (Західну Україну. – *Авт.*) віддадуть Польщі". (Легко передбачити реакцію волинян на таке "звідомлення").

Ще один батюшка, з Бортничів, тлумачив уже поза храмом (і я це чула), що в країнах, які вступили в ЄС, негайно ліквідовують усі традиційні релігії, а нав'язують щось чуже, страшне і єретичне. "То поляки, батюшко, вже не католики? – запитала я. – Поляки ще подекуди тримаються", – відповів отець при "світській" бесіді.

Про моральну атмосферу, яка панує на території Києво-Печерської лаври серед "канонічного священництва", газета "Голос України" (ч.124) писала так: "...Святині (Лаврі. – *Авт.*), напевно, шкодить дивний для осіб у рясі лексикон, якими деякі "отці" густо пересипають свої розмови по мобільниках та нічне "паломництво" на лаврську територію парафіянок, вигляд яких підштовхує до образу ще не розкаяної Марії Магдалини..."

І на догоду таким "святенникам" і їхньому зверхникові Київрада пожертвувала іменем великого гетьмана (бо ж знаємо за Кобзарем, що "від Богдана до Івана не було гетьмана"), потоптавшись на честі столиці України?

Думаймо, українці! Не личить нам пасивно спостерігати, як витинають під московську дудку циганської халяндри новоявлені манкурти, тепер "по-модньому" поіменовані "елітою", а годилося б – шантрапою.

БОРІМОСЯ – ПОБОРЕМО!

НАЦІОТВОРЦІ

Інтерв'ю з Головою УНА-УНСО, Героєм України Юрієм Романовичем ШУХЕВИЧЕМ

– Друже Шухевичу, щойно у Львові ми були учасниками, на мій погляд, дуже важливої події: розрізнені організації Українських Націоналістів зробили перший крок до консолідації в одну націоналістичну партію. Як Ви оцінюєте роботу сьогоднішнього чи то "круглого столу", чи конференції?

– "Круглого столу" обміну думками про об'єднання Українських Націоналістичних Організацій в один Націоналістичний Рух. Я думаю, що перспектива є, бо низи в нас до об'єднання згідні і готові йти на об'єднання. Важче з верхами, з Проводами нашими.

– Справді, у виступах на "круглому столі" чітко прозвучали критичні закиди на адресу Голів провідних ОУН, які чомусь не прибули на сьогоднішній захід, чим дещо знизили статус зібрання.

– Так, повинні були бути якщо не Голови Організацій, то їхні заступники, але з делегованими правами Голів. На жаль, заступник Голови КУН Микола Пшеволоцький не мав таких повноважень. Але, незважаючи на це, сьогоднішній "круглий стіл" – значний крок уперед, бо Координаційна Рада створена, прийнято дуже важливі документи – Декларацію і Угоду про об'єднання націоналістичних сил з метою здійснення єдиної політики, згуртування національно-патріотичних сил та забезпечення узгоджених і скоординованих дій для реалізації завдань щодо дотримання Конституційного ладу, розширення повноважень місцевого самоврядування щодо формування органів виконавчої влади та бюджету, рішучого переходу від політики соціального популізму до політики національного прагматизму, збільшення енергетичної безпеки держави шляхом збільшення власного видобутку нафти і газу і застосування альтернативних джерел енергії, сприяння розвиткові середнього і дрібного підприємництва, тобто формування середнього класу, відродження українського села, запровадження прозорого і відкритого ринку землі; у сфері зовнішньої політики – інтеграції України до структур європейської та євроатлантичної колективної безпеки, простіше – вступ України до НАТО як надійного гаранта державної і територіальної цілісности України, реформування і зміцнення Збройних Сил України, тобто модернізація Української армії до рівня світових стандартів при підтримані добросусідських відносин із суміжними державами, офіційне визнання на державному рівні борців за незалежність і соборність України – вояків ОУН-УПА та учасників інших національно-визвольних рухів та формувань, оприлюднення архівів КДБ з матеріалами про злочини проти українського народу, проведення люстрації для державних службовців, розвиток української мови як державної, дієвої підтримки української культури, мистецтва, книгодрукування, видавничої справи, очищення української землі від символів комуністичного тоталітарного режиму, об'єднання Українських Церков в єдину Помісну Церкву, спільність дій на майбутніх виборах. Я назвав головні, визначальні пункти Угоди та Декларації, які ми спільно відпрацювали, а отже, взяли за основу наших спільних кроків у напрямку творення єдиної ОУН. Тепер всі учасники нинішнього "круглого столу", а значить і організації, які вони репрезентують, будуватимемо свої відносини на засадах ідеологічної єдности, близькости політичних поглядів, партнерства у вирішенні всіх питань внутрішньо-організаційного життя. Хоча ОУН була і, на мое переконання, повинна залишатись організацією орденського типу, вступ до об'єднання націоналістичних сил відкритий для всіх, хто сповідує спільні з нами принципи та змагає до відповідних цілей.

– У своєму виступі на "круглому столі" Ви висловили парадоксальну думку про те, що теперішня влада в Україні на чолі з президентом Януковичем підштовхнула націоналістів до давно необхідного об'єднання. Як би Ви спрогнозували подальшу динаміку цієї консолідації?

– Що довше буде Янукович на чолі держави, то швидше здійснюватимуться об'єднавчі процеси Українських Націоналістів. За законами фізики – дія рівна протидії. Тобто що сильніший тиск чинитиме теперішня влада на наші конституційні права і свободи, що нахабніше здаватиме північним сусідам наші території, позичатиме за кордоном мільярди доларів, заводи, стратегічні об'єкти, а розплачуватись за цей дерибан примушуватиме доведених до відчаю простих громадян України, то швидше прозріють і пробудяться з летаргійної збайдужілости і сплячки широкі народні маси, усвідомлять необхідність бути нацією, а не населенням. Бо в нації є національні інтереси, які треба відстоювати спільними силами, а населення переймається тільки дріб'язковими меркантильними інтересами і податками. Нація, в особі кращих її представників, бореться за стратегічні цілі – державність, територіяльна цілісність, рідна мова, рідна культура, рідна Церква, міжнародний авторитет, забезпечення конституційних прав і свобод тощо. Для населення всі ці категорії – до "фені", бо колоніальний режим виховав населення толерантним до звірств і грабежу з боку окупантів, для населення важливо "ліш би колбаса била подешевле". Тому і збувається пророцтво генія України Тараса Шевченка: "Лиш не однаково мені, як Україну злії люди присплять лукаві і в огні її окрадену збудять. Ох, не однаково мені".

– Природньо виникає запитання: як стимулювати процеси прозріння і пробудження українців? Адже у дебатах прозвучали різні підходи щодо методики і готовности осягнення мети націоналістів: одні за революційні методи, інші – за еволюційні.

– Щодо методики, то буде диктувати час і конкретна ситуація. Щодо готовности, то питання складніше. Ті виступаючі, які висловились за революційні методи, мають рацію у тому, що тих людей, які творили ОУН 1929 року, нема, на жаль. Наші люди внутрішньо до того не готові.

– Друже Шухевичу, якщо Ви звернули увагу на мій виступ на "круглому столі", то я змалював невтішну картину інформаційної війни в ЗМІ. Адже маємо майже тотальне засилля чужинецького продукту у телепросторі, на радіо, в друкованих ЗМІ, навіть в інтернеті, який формує відверту і латентну українофобію. Що робити? Як вберегти свідомість українців від тотального зомбування на національне самоїдство і національну індеферентність?

– Готових рецептів не існує. У часи визвольних змагань ОУН-УПА, та й перед Другою світовою війною, не існувало телебачення, та й радіо було рідкістю. Ідейний, духовний і фізичний гарт молодь отримувала в національних організаціях, приміром, у "Просвіті", "Пласті". Переконання людей формувались шляхом живого спілкування. Того нічим не замінити, навіть при масовому впливі засобів масової інформації, таких приміром, як телебачення. Треба йти в маси, йти до людей, спілкуватися з ними, працювати з людьми...

– І вчитися в наших опонентів, у тих, хто нас притискає. Вчитись виконавської і партійної дисципліни, особливо вчитись здобувати владу і утримувати її. Бо якось так вийшло, що, начебто, маючи владу у своїх руках, українські націонал-демократи через відсутність партійної дисципліни і потужної національної пропаганди спрацювали за сценаріями чужинецьких спецтехнологів і, як казав гетьман Мазепа, "През незгоду всі пропали, самі себе звоювали".

– Безперечно, вчитися треба. Як казав Тарас Шевченко, "І чужому научайтесь, свого не цурайтесь". Бо з українцями відбувся внутрішній волевий параліч: маючи у своїх руках владу, велетенські матеріальні ресурси, а головне – могутню ідеологію і практику Українського Націоналізму, наші націонал-патріоти не зуміли скористатись із стовідсоткових можливостей і віддали владу в Україні у руки тих, хто не має жодної ідеології, крім жадоби власного збагачення і кланово-мафіозних принципів дерибану того, що ще не до кінця розкрадено. Отже, українська нація ще не звільнилася від колоніальних стереотипів мислення, від колоніального паралічу.

– Нещодавно в Рушорі, на місці знаменитого бою сотні УПА Мирослава Симчича-Кривоноса, ми відсвяткували свято Героїв України. Провідною думкою, мотивом у виступі сотенного Кривоноса був заклик до єднання всіх націоналістичних сил, до мудрости, відповідальности і рішучости у відстоюванні своїх національних інтересів, своєї державности. Наша національна розпорошеність – це ознака страху перед переважаючими силами окупантів чи хронічна хвороба нашої нації?

– Націоналізм – це не сектантство. Метою націоналізму є формування нації. І тому виховання в українців духу національної свідомости, національного гарту і охоплення цим вихованням якомога ширших верств населення – це найперше завдання ОУН в теперішній ситуації. Але не забуваймо, що не всі відразу до цього можуть прийти. Масову свідомість потрібно формувати поступово, як підніматися по східцях. Бо є твердо переконані, є напівпереконані і є зовсім не переконані. І було б безглуздо відкидати тих, що ще не переконані. Для того й існують пропаганда і виховний процес, щоб переконувати непереконаних. І найкраще переконувати на таких заходах, про який Ви розповіли. Бо переконують не так слова, як невидима, але відчутна аура тих місць і тих людей, які творили і творять історію. Побільше треба таких, як Мирослав Симчич-Кривоніс. Побачитеся з ним?

– Обов'язково.

– Передайте йому вітання і побажання міцного здоров'я та довгих літ життя.

– Друже Шухевичу, на завершення розкажіть, будь ласка, про свого батька – Головного командира УПА, Героя України, генерала Романа Шухевича. Яким він Вам запам'ятався?

– Добре запам'ятався батько, ніби сьогодні його бачу. Можливо, це нескромно з мого боку, як сина, але якби побільше було таких, як Шухевич Роман, як Симчич Мирослав, то ми би мали іншу ситуацію, іншу Україну. Але якби він був тільки один, то теж нічого не вдіяв би. Було багато таких, як він. Повстанча Армія творилася завдяки свідомості, відповідальности і професіоналізму її провідників. Такими якостями повинні володіти і нинішні провідники української нації.

Розмову вів
Микола СИМЧИЧ

ВОСЕНИ ВЛАДА ПОСИЛИТЬ ТИСК НА ЗМІ

З наближенням місцевих виборів влада сильніше тиснутиме на засоби масової інформації. Такий прогноз зробив директор Інституту медіа-права Тарас Шевченко, повідомляє "Німецька хвиля".

"Діюча влада неодноразово запевняла, що Україна захищатиме свободу слова. Однак є всі прикмети того, що насправді не робиться жодного кроку, який би підверджував ці заяви", – резюмував Шевченко. Серед таких нереалізованих спроб експерт назвав провальне голосування в парламенті за прийняття закону про доступ до суспільно важливої інформації, якого вимагала громадськість та журналісти, а також ігнорування інформаційних запитів не тільки місцевими, а й центральними органами влади включно з Адміністрацією президента та урядом. Шевченко нагадав і про відсутність реакції на побиття журналістів та напади на представників ЗМІ з боку співробітників правоохоронних органів та президентської охорони.

На думку директора Інституту медіа-права, серед очевидних успіхів в гарантуванні свободи слова в Україні можна назвати лише акцію журналістів "Стоп цензурі!". Однак Шевченко вважає, що ця акція тільки частково знизила темпи наступу на свободу слова.

ПРАВДА ІСТОРІЇ

БОРОТЬБА УПА З ФАШИСТАМИ НА ВОЛОДИМИРІВЩИНІ

Ярослав ЦАРУК

Чота "Берези" мала на озброєнні скоростріл "максим", який обслуговував Федір Бабій та вояк на псевдо "Вишня". Обидва ройові, галичани, були озброєні німецькими автоматами. Крім того, кожен з вояків мав по дві гранати. В інших повстанців були гвинтівки різних систем і російські трилінійки. Ще в чоті був легкий ротний мінокидач з дев'ятьма мінами в залізних ящиках. Мінометником був колишній солдат Червоної армії, кримський татарин. Одягнутий він був у німецьку форму, стріляв відмінно. Було дві чоти піхотинців, одна – кінноти і ще 45-міліметрова гармата з обслугою.

Чота "Берези" не доїхала до ліска, де мала зробити засідку: німці туди дісталися автомашинами швидше, ніж повстанці підводами. Зустрілися посеред поля, на зеленому килимі озимини. Зустріч відбулась зненацька, і обидві колони зупинились. Німців було не три, а більше десяти автомобілів. Це пізніше стало відомо, що оті дві вантажівки й легковик зупинилися в Твердинях почекати, доки підійдуть основні сили. Про наступ годі було думати. А про відступ і поготів. Рішення єдине: вмить розсипатись, окопатись, прийняти бій.

– Усім до бою! Окопатись! – залунав голос чотового.

– Окопати кулеметників! – щосили крикнув "Грива".

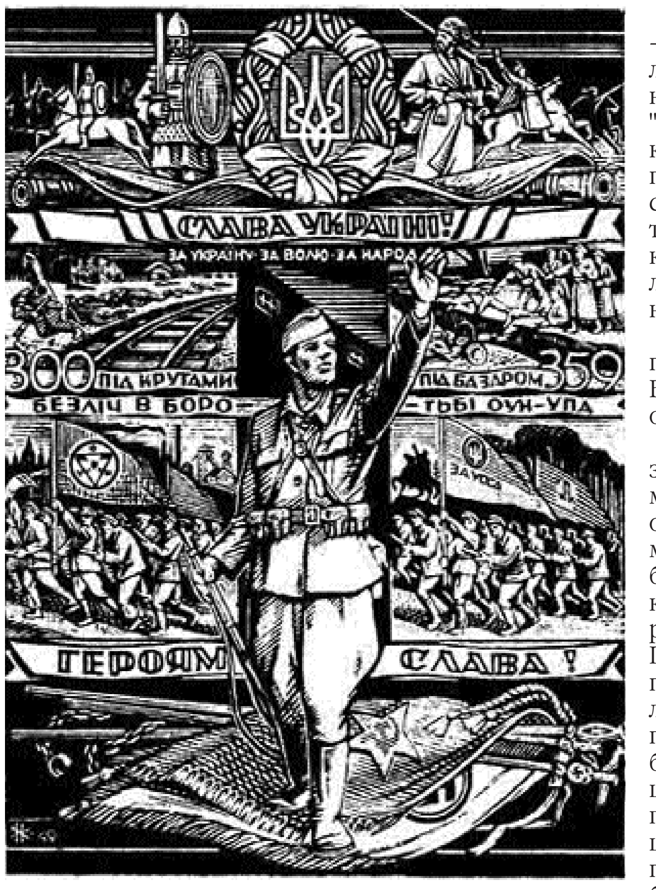
Уже за кілька хвилин татарин Ваня зняв мінокидач з підводи – і перша міна прохуркотіла в сторону гітлерівців, уціливши в одну з машин. З німецьких вантажівок вискакували солдати, розсипаючись у розстрільну до атаки.

У чоті було всього вісім саперних лопаток, і доки закопували ними кулемети, решта стрільців заривались у землю хто як міг: багнетом, ножем, прикладом. А Ваня все бив з мінокидача, не даючи фашистам змоги зосередитись. Однак міни швидко закінчились. І чотовий наказав йому бігти в Мочулки, в штаб, просити у сотенного допомоги.

Бій гримів, довкруг свистіли кулі, почав бити німецький мінокидач. Одна з мін вибухнула біля ройового Павла Богуша. Тут же вибухнула міна зліва. Повстанець перекинув ремінь гвинтівки через голову і, зігнувшись, поповз до села. Таки добрався. В той час операції хірург-єврей витяг з тіла Павла дев'ять скалок.

Замовк "максим", другий номер "Вишня" лежав ницьма, стискуючи руками стрічку з набоями, а по його обличчю збігала цівка крові. Недалеко в окопчику знаходився стрілець "Дуб" (Петро Мартинюк з села Роговичі Локачинського району), а поряд лежало дві скриньки з набоями до кулемета.

– Дубе! – вигукнув кулеметник Бабій. – Неси набої та подавай стрічку!

Дуб схопив скриньки з набоями і кинувся до кулемета, але враз – сильний удар в ногу. Вже падаючи, відчув удар в руку, спробував підвестись – не виходило. Не слухалась нога.

– Набої!!! Набої!!! – кричав щосили кулеметник і так зиркнув на Дуба, що той "ожив". Поповз до кулемета і поспішно почав подавати стрічку. "Максим" зататакав, а кров з руки фонтанчиком била на стрічку, набої, на кулеметника.

– Кров мене сліпить! – прокричав Бабій, протираючи очі.

Один за одним зліва, справа то замовкали, то знову оживали ручні кулемети. Безперервно бив німецький мінокидач, цокотіли ворожі скорострили. Підповзали німецькі піхотинці і поливали свинцем окопи повстанців. Вогонь був такий сильний, що, здавалось, нічого живого не залишиться, голови підняти не можна було.

І тут майже одночасно на обох німецьких крилах з'явилась повстанська кіннота і зразу відкрила вогонь по наступаючих гітлерівцях. Відважних вершників було небагато, десь по 15 на кожному боці, але вони зробили свою справу. А ще як стрільнула з-за спини повстанців кілька разів "сорокап'ятка", то німці поквапно відступили, забравши вбитих і поранених до своїх машин, заздалегідь відведених на безпечне місце, і поїхали, залишивши підбиту вантажівку як трофей.

У цьому бою загинуло 15 повстанців, дев'ятеро були тяжко поранені, двоє з них через кілька годин померли. Смертю хоробрих полягли: Іван Слюсарський, родом з села Привітне (Локачинського р-ну), Паляничко родом з села Охлопова Горохівського, Микола Костюк родом з села Біличі Іваничівського, Василь Приступа (Степовий), 1923 р.н., родом з села Вощатин Володимир-Волинського району, повстанці Васюра, "Вишня" і два ройових галичани. Встановити імена інших вояків поки що не пощастило...

Поховані вони в братській могилі на кладовищі села Мочулки з усіма військовими почестями як герої, борці за волю України. На похороні, окрім партизанів, були селяни з усіх довколишніх сіл, хуторів, колоній. Через кілька днів після цього бою німецькі літаки бомбили село Мочулки. Загинуло кілька повстанців, зокрема два двоюрідних брати Канащуки. Десь через місяць німці бомбили село знову.

Повстанці на дорогах, щоб не пропустити фашистів до місця дислокування, робили засідки, ставили пости. Одна була під селом Войниця на шосе Луцьк – Володимир-Волинський. Під час бою тут загинуло кілька вояків, у тому числі Мишко Поліщук з села Хмелів Володимир-Волинського району, похований на кладовищі села Мочулки поряд з братською могилою.

Друг П.Богущ дожив до 1990 р. і помер у місті Володимирі.

Закінчення. Початок у минулому числі.

ПРАВДА ЖИТТЯ

Я ВЖЕ НА ПЕНСІЇ, АЛЕ СКІЛЬКИ ЗМОЖУ, СТІЛЬКИ ПРАЦЮВАТИМУ НА БЛАГО УКРАЇНИ

Зі сторінок однієї автобіографії

Королюк Марія Володимирівна народилася 1 вересня 1953 р. в с.Чернівські Копі Чернівського району Читинської области. Її батько, Сушко Володимир Васильович, помер 17 серпня 1983 року. Під час війни його забрали на примусові роботи до Німеччини. А коли він повернувся додому, то його разом із мамою і маленькою сестрою (їй було 6 років) вивезли до Сибіру. Друга його сестра Марія допомагала підпільникам. Хтось її виказав. І її, 16-річну дівчину, засудили на 10 років в Норильську тюрму.

Мама, Назар Євгенія Федорівна, померла 9 січня 2009 року. В неї було три брати: Василь, Йосип, Михайло. Йосипа вивезли до Німеччини на примусові роботи, звідти він не повернувся. А Василь і Михайло були підпільниками. Вони загинули, віддавши життя за Україну. Бабця і мама всі роки війни не жили вдома – ховалися. Ночували то в полі, то на цвинтарі, то по чужих людях. Говорили, що не боялися мертвих, а боялися живих. Хату їхню спалили. А потім – Сибір. Там зустрілись і одружились мама і тато. Там народилися вона і її брат.

А 1960 року вони приїхали в Україну в Тернопільську область Теребовлянський район с. Могильниця (це татове село).

1972 р. Марія вийшла заміж. Тоді її чоловік, Королюк Микола Мефодійович, був курсантом військового училища. 1990 року приїхали в Полтаву, де живуть і нині.

"Коли Україна стала незалежною, мій чоловік одним із перших склав присягу на вірність Україні. Він є членом Спілки офіцерів України. Був двічі делегатом з'їздів Спілки офіцерів. Маємо двох доньок, яких виховали в любові до своєї землі. Я працюю в школі вчителем української мови та літератури. Велику увагу надаю національному вихованню підростаючого покоління, прищеплюю любов до рідного слова, своєї землі, свого народу, українських звичаїв і традицій", – зізнається М.Королюк.

ГУМОР-АНТИОКУПАНТ

Сергій КОВАЛЬ

"АНТИРАДЯНЩИК ПІКАССО"

За Микити Сергійовича навчався я в Магнітогорську на інженера-будівельника. Після літніх казахстанських підробітків їхав з краянами на вакації в Україну через Москву.

Там якраз "залізну завісу" трохи підняли, французьку національну виставку в Сокольниках демонструють. Як не подивитися? У павільйоні "Мистецтво" картину Пабла Пікассо "Жінка під сосною" розглядаємо. Такі собі абстрактні виверти майстра: п'ята за вухом, вухо десь біля сідниці і т. ін...

Стоїть перед картиною літній чоловік військового вигляду, з очима беріївськими, бурчить: "Понавозили гнилі буржуазної, радянський народ розкладають...".

Я не втримався та й кажу пенсіонерові: "Це робота лавреата Міжнародної ленінської Премії миру, члена ЦК Французької комуністичної партії Пабла Пікассо!"

– Що мені локшину на вуха вішаєте, молодий чоловіче?

– Ви у гіда поспитайте, – під'юджую.

Підтвердив гід мої слова.

Сполотнів пильний товариш, стрільнув на мене очицями, крутнувся, вискочив із зали.

А картина, на мій погляд, справді дурня безпросвітня. Як і більшість творінь абстрактного мистецтва. Однак п. Пабло вмів малювати по-справжньому, на рівні великих майстрів-класиків.

"РІШЕННЯ З'ЇЗДУ В Ж..."

У 70-х роках проминулого століття працював я в Сибіру, на Крайній півночі. І в літню відпустку завітав із сім'єю до уральського міста Магнітогорська.

Там їду трамваєм з лівого (азійського) на правий (європейський) берег Уралу десь о восьмій вечора. Бачу, на дев'ятиповерхівках в'їзного майдану, певно, недомонтоване обов'язкове тоді гасло "Рішення з'їзду в ж..." (зрозуміло, не українською). Чи то випадково так під кінець дня вийшло, чи то спеціально рекламщики підгадали, але читався заклик без останніх чотирьох літер доста двозначно. Ледь стримався, щоб не розреготатися на весь трамвай. Розповів родичам, ті теж сміялися, припускаючи, що то я навмисне вигадав. І справді, вранці, коли хлопці на роботу в Азію їхали, гасло було вже завершене. Мабуть, хтось із начальства теж помітив і примусив жартівників вночі працювати, аби "керівну і спрямовуючу силу" не ганьбити.

ЯКОЮ МОВОЮ РОЗМОВЛЯЮТЬ ТЕХАСЬКІ КОВБОЇ

Ще за Брежнєва на Буковині в гурті московськомовних вчителів розповідаю ковбойські анекдоти. Зрозуміло, українською.

Завпед, донька білоруса та польки, за паспортом "русска-я", підкидає голочку: "Што ковбої так і гаварят по-украінскі?"

"Ні, звичайно, тільки російською!", – парирую.

Пекла раків завпед, коли осягнула зміст розмови.

ХТО КОГО ЗРОБИВ ЛЮДИНОЮ

Під час розвалу Есесесерії, коли язики у народу порозпускалися, у великому гурті бештають радянську владу. Знову таки вчителька – грудьми на амбразуру:

– Та мене радянська влада людиною зробила!

– Не знаю, як з вами було, а я одразу у мами-тата людиною народився! – докидаю.

Боже, що тут зчинилося... "Ви невихована людина! Ви мене образили!"

Ледь інфаркт пану не вхопив.

Хоча я нічого про неї не казав, лишень про себе.

РЕПРЕСОВАНА УКРАЇНА

ДНІ І НОЧІ ПОБРАТИМІВ З ВОЛИНІ

Доля, на превеликий жаль, складається так, що вони бачаться нечасто. На заваді те, що роз'єднані кілометрами, бо мешкають у сусідніх райцентрах. Та й обом за 70, що теж, безумовно, позначається на частоті стріч. Та не тільки любов до музики об'єднує Юрія Пилиповича Шевчука з Лановець і Василя Миколайовича Ільківа з Шумська. Вони обоє належать до тих, чиї родини після Другої світової війни більшовицьким режимом були силоміць вивезені за уральські холодини.

Ігор ФАРИНА,
член національної
спілки журналістів України

Життєві стежини Юрія Шевчука

Своєю малою вітцівщиною Юрій Пилипович вважає село Бережанка на Лановеччині. Тут він народився 1939-го. Тут і почав здобувати освіту, пішовши у школу непростого 1947-го. Та провчився недовго, бо на Покрову того ж року усю родину насильно товарняком вивезли до Осінників Кемеровської області Російської Федерації.

За що ж родина була так жорстоко покарана більшовиками? Відповідь на це запитання проста. Старший брат мого співбесідника Семен був мобілізований до Радянської Армії. А ще раніше він належав до українських партизанів. Про це якось дізналися смершівці і арештували солдата. А його родину етапували до Сибіру.

Як пригадує пан Юрій, усіх аж два тижні везли на чужину. Там поселили в якомусь підсобному приміщенні. Комуністичним верховодам було байдуже до того, що нещасним дуже допікали холод, голод і воші.

У далекому Сибіру Юрій Пилипович знову пішов до школи. Щоправда, вдруге до першого класу. Коли 1958-го отримав змогу повернутися до рідного села, то вже мав восьмирічну освіту.

Деякий час працював у колгоспі. А вже звідти подався на курси культорганізаторів у Теребовлю. Цей вибір не можна назвати випадковим. Адже в шкільні роки почав музикувати, освоївши гітару, скрипку і домру. До речі, це уміння, як свідчить мій співбесідник, добряче допомагало йому в організації вертепових дійств ще на сибірській землі.

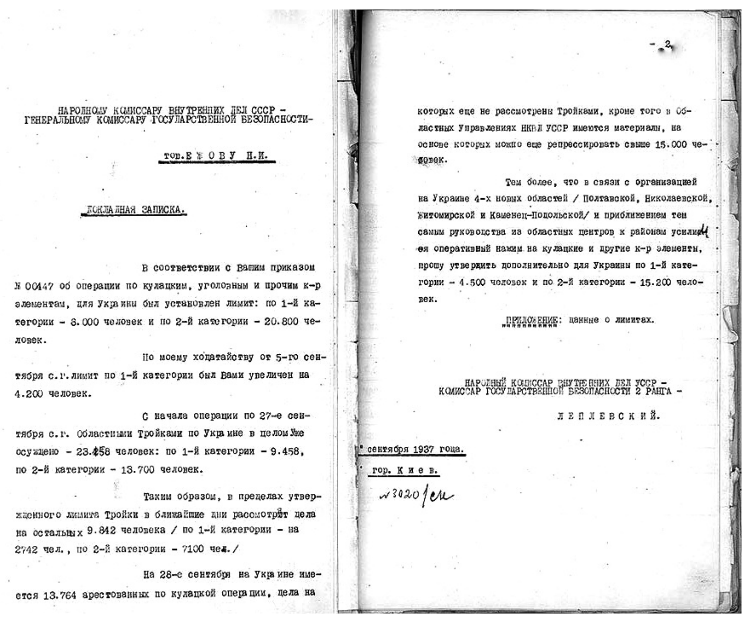
Після тих курсів у Теребовлі почалася кар'єра культпрацівника. Стартувала вона з посади завідувача клубом у Юлинцях. Можна чимало говорити про ті часи. Але пану Юрію вони запам'яталися тим, що вже тоді ним "зацікавилися" кадебісти. Це й стало поштовхом до перемін місць роботи. Мій співбесідник пам'ятає, що тоді у його трудовій біографії був невеликий період роботи вчителем музики у селі Верещаки Лановецького району. Між іншим, цей період запам'ятався йому ще однією обставиною. Саме у цьому селі він зробив перші кроки на ниві композиції. Написав ноти до слів, які йому дуже подобалися. Тоді одну з пісень він створив на вірш уродженця села Пилипа Хом'яка. Цю мелодію він не раз виконував під час військової служби. Щоправда, нікому не зізнавався, що це – його композиторський опус, а нерідко говорив цікавим: мовляв, цей мотив наспівують у його рідній місцині.

Та роки, коли відбував строкову, йому запам'яталися не лише цим. Вони неодмінно приходять на згадку, коли зустрічається з Віталієм Шкільнюком, який нині живе у Вінниці. Дивовижі тут немає ніякої, бо обох поєднала армійська служба.

Ще один спомин з літ юності. Якось юнак набрався хоробрості і написані ним пісні надіслав відомому композиторові Анатолієві Кос-Анатольському. Відповідь від іменитого маестро не забарилася. В цілому він схвалював спроби молодого волиняка. І порадив наполегливіше працювати. Жаль, що віхола літ назавжди заховала цей лист, але нині можемо сказати, що той, до кого були звернені слова творця музики, постійно втілював у життя його пораду.

Про це може свідчити хоча б той факт, що невдовзі після демобілізації молодий волиняк став учнем музучилища у Тернополі. А після цього багато років був учителем музики у першій одинадцятирічці райцентру, був і викладачем музичної школи. З педагогічною роботою не пориває і зараз, на заслуженому відпочинку. Безумовно, щасливий, що його життєву стежину доповнюють своїми кроками сини Роман і Володимир, ставши музикантами.

Розповідь про пана Юрія була б далеко неповною, якщо не згадаємо про ще дві обставини. Далеко за межами краю про нього знають як про талановитого сольного виконавця. Багатьом, приміром, запам'ятався його творчий звіт на сцені районного будинку культури за допомоги оркестру під управлінням відомого диригента Євгена Корницького з Тернополя, з яким давно приятелює. З теплотою сприйняли тоді його "сольник" і у Тернополі.

НАРОДНОМУ КОМИССАРУ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ СССР –
ГЕНЕРАЛЬНОМУ КОМИССАРУ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ–

тов. ЕЖОВУ Н.И.

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА.

В соответствии с Вашим приказом № 00447 об операции по кулацким, уголовным и прочим к-р элементам, для Украины был установлен лимит: по 1-й категории – 8.000 человек и по 2-й категории – 20.800 человек.

По моему ходатайству от 5-го сентября с.г. лимит по 1-й категории был Вами увеличен на 4.200 человек.

С начала операции по 27-е сентября с.г. Областными Тройками по Украине в целом уже осуждено – 23.158 человек: по 1-й категории – 9.458, по 2-й категории – 13.700 человек.

Таким образом, в пределах утвержденного лимита Тройки в ближайшие дни рассмотрят дела на остальных 9.842 человека / по 1-й категории – на 2742 чел., по 2-й категории – 7100 чел./

На 28-е сентября на Украине имеется 13.764 арестованных по кулацкой операции, дела на

– 2 –

которых еще не рассмотрены Тройками, кроме того в Областных Управлениях НКВД УССР имеются материалы, на основе которых можно еще репрессировать свыше 15.000 человек.

Тем более, что в связи с организацией на Украине 4-х новых областей / Полтавской, Николаевской, Житомирской и Каменец-Подольской/ и приближением тем самым руководства из областных центров к районам усилился оперативный нажим на кулацкие и другие к-р элементы, прошу утвердить дополнительно для Украины по 1-й категории – 4.500 человек и по 2-й категории – 15.200 человек.

ПРИЛОЖЕНИЕ: данные о лимитах.

НАРОДНЫЙ КОМИССАР ВНУТРЕННИХ ДЕЛ УССР –
КОМИССАР ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ 2 РАНГА –

ЛЕПЛЕВСКИЙ.

сентября 1937 года.
гор. Киев.
№3020/сп

Коли вже зайшла мова про солоспіви, то, мабуть, варто згадати і про виступи у складі творчих дуетів. Був, скажімо, випадок, коли 15 з лишком років тому співав разом із заслуженою артисткою України Тамарою Дідик – уродженкою Лановець. А з відомим поетом і громадсько-політичним діячем Дмитром Павличком, коли той балотувався у народні депутати України, якось на зібранні виконували незабутні "Два кольори".

І нині Юрій Пилипович часто згадує про поета. У його доробку з'явилася пісня "Вставай, Україно, вставай", слова до якої написав поет. А ще є в нього твори, мотив яких підказаний творами Івана Франка, Василя Симоненка, інших авторів. Мріє випустити пісенник, зібравши у ньому найліпше з написаного за творче життя.

Цей неспокійний Василь Ільків

Чомусь згадався один з концертів на сцені Шумського районного будинку культури. Чи не вперше тоді прозвучала пісня "Люлька Тараса Бульби". Вона буквально сколихнула залу. І тим виконавцем, який мав можливість спостерігати таку реакцію людей, був Василь Миколайович Ільків, який і створив мелодію.

Він народився 1938 року у Велесневі на Монастирищині. В селянській родині, яка любила рідну землю і цим жила. Рано залишився без батька, бо того вбили ковпаківці, коли влітку 1943-го рейдували у Карпати. Їхню появу в садибі Ількових навряд чи можна назвати випадковістю. Адже Микола Ільків у роки фашистської окупації був сільським старостою і допомагав, чим міг, оунівцям та упівцям. Про них і хотіли вивідати інформацію "гості". Були сильно розлюченими, коли не застали господаря вдома. У "відповідь" на це тривіально пограбували хату і жорстоко побили маму старости. Все це своїми очима бачив малий Василько, якому дивом вдалося вирватися від катів. Він і розповів про все це батькові, коли уздрів його на одній із вулиць. Той заспокоїв і лагідно мовив, що усе буде добре. Й пішов до оселі, бо хотів допомогти матері. Більше рідні його не бачили. Лише через деякий час син дізнався від знайомого, що червоні партизани замордували його батька у лісі біля села.

За це більшовики (це було у комуністичному дусі) 1949-го покарали всю родину – сімейство Ількових насильно вивезли до Хабаровського краю Росії. За словами мого співбесідника, можна багато говорити про ту пору. Та згадаю лише один момент. Малий хлопчина дуже тягнувся до знань і в шестирічному віці почав здобувати початкову освіту у рідному селі. Потім були роки учнівства у сусідніх Дубинках, які обірвалися примусовим вивезенням на чужину. А там школи не було. Тож довелося декілька років обходитися без неї. Знову пішов до школи, коли родину перевезли на золотокопальню, звідки через декілька місяців приїхав додому. Так вийшло, що у рідне село він першим повернувся із заслання. І краяни дивилися на нього, мов на якусь дивовижу. Люди з якоюсь боязню намагалися доторкнутися до мене, не вірячи, що вдалося повернутися із справжнього пекла.

Далека Хабаровщина запам'яталася ще одним моментом. На чужині мати Василя Миколайовича удруге вийшла заміж. Її чоловіком став політичний засланець. Від цього шлюбу народилася Марія, з якою постійно спілкується мій візаві, коли буває у Веселеві.

Йому пригадується нелегкий подальший життєвий шлях. Хоча постала так звана "хрущовська відлига", комуністичні можновладці продовжували з насторогою дивитися на колишніх засланців, вважаючи їх політично неблагонадійними. Навіть найпростішої роботи не хотіли довірити. Комуністичні верховоди допікали й іншими методами. Мій співбесідник постійно відчував це на собі, коли перед призовом у військо 1959-го працював різноробочим у колгоспі.

Під час служби поєднував усе з музикою, граючи на барабані у військовому оркестрі. Це, між іншим, був не перший інструмент, освоєний ним. Бо ще раніше грав на губній гармошці та мандоліні. А скільки радощів відчував, коли ще дитинчам поспілкувався з музиками чи мав можливість потримати у руках скрипку. Під час військової служби почав грати на кларнеті. Ще тоді було заочне навчання в народному університеті культури у Москві.

Усе це і стало поштовхом до того, що вчорашній солдат вирішив поєднати своє життя з мистецтвом. Деякий час він був завклубом у рідному селі, вчителем музики. Щоправда, вже тоді навчався у Теребовлянському культосвітньому училищі. Здібного юнака помітили і запросили на посаду методиста районного будинку культури у Монастирській. Там він невдовзі створив самодіяльний колектив, котрий став прообразом музичної школи. Та Василю Миколайовичу, хоч він і здобував тоді освіту у Дрогобицькому педінституті, не довелося викладати у ній.

Завадили життєві обставини. Його майбутню дружину Олену Яківну після закінчення Теребовлянської "культосвітки" направили на роботу у Шумськ, і він поїхав за нею. Аж до виходу на заслужений відпочинок був викладачем музичної школи. Уже 45 років прошкує до неї, бо не може без постійного спілкування з молодими. Це спадає на думку, коли думаєш про опіку над ансамблем "Свічадо", з яким виступав на різних сценах. Далеко за межами України знають про самодіяльний чоловічий ансамбль РБК, з яким Василь Миколайович виступав у Польщі і Франції.

Позаторік він став заслуженим працівником культури України. Можна навіть назвати родину двічі заслуженою. Бо 2008-го звання заслуженого артиста України отримав його син Андрій – соліст органного залу у Києві, керівник брасквінтету. Він – знаний у державі трубач, який виступав на багатьох сценах світу. Стежкою батька пішов і син Микола, працюючи в оркестрі Київської філармонії.

Має Василь Миколайович і пристрасть до композиції. На його рахунку кілька десятків пісень, кожна з яких передає неповторність людської душі.

Дороги, які поєднали назавжди

Як згадує Василь Миколайович, це було десь на початку 70-х років минулого століття. Їхні дороги зійшлися на одному з весіль. Вони тоді розговорилися і так вийшло, що відразу знайшли те, що поєднало. Подібностей виявилося дуже багато. Скажімо, долі були схожими: родини обох репресували більшовицькі прислужники з чекістським оскалом. Цієї деталі вони не приховували один від одного. Але уголос, звісно, не говорили про це. Адже надворі віяли тоталітарні вітри, і згадки про минувшину могли загрожувати неприємностями.

Та не тільки це об'єднувало. Обоє викладали у музичних школах. Тож, зрозуміло, не могли оминути питання педагогіки. Можливо, мова заходила і про солоспіви, адже вони тоді неодноразово виступали з піснями на різних концертах. Можна припустити, що тоді зачіпали і питання композиції. Напевне, в ту пору Василь Миколайович уперше почув історію про те, як його побратим, працюючи учителем музики у Верещаках, першу свою пісню написав на слова уродженця села Пилипа Хом'яка.

Відтоді обоє приятелюють. Щоправда, зустрічаються не так часто, як хотілося б. Заважають відстань і вік. Але частенько телефонують один до одного. Тож немає нічого дивного, що побратими завжди у курсі подій, які стосуються один одного. Скажімо, Юрій Пилипович одним з перших привітав Василя Миколайовича з присвоєнням йому почесного звання "Заслуженого працівника культури України"....Обоє і нині продовжують творчу діяльність. Бо хочуть зробити те, що можуть, для землі, з якою зріднилися. Мені останнім часом неодноразово доводилося бувати на концертах, де співав Василь Миколайович. До речі, тоді він виконував і пісні, ним написані. Власні твори були і в репертуарі Юрія Пилиповича, коли він нещодавно виступав із "сольником" в обласному центрі.

А можливо, мине небагато часу і ми побачимо спільний виступ Василя Миколайовича Ільківа і Юрія Пилиповича Шевчука...

Тернопільська обл.

ОБЕРЕЖНО: ІМПЕРСЬКІ ЗАЗІХАННЯ

ВІДСТОЮЮЧИ УКРАЇНСЬКЕ ПРАВОСЛАВ'Я

– І яка реакція на ці чутки?

– Дуже негативна – і віруючих, і духовенства, і навіть влади. Вголос про це говорити в УПЦ МП не можуть. А ми можемо і говоритимемо, бо хочемо захистити Українську церкву та її права.

– Яка, на Вашу думку, місія Патріарха Кіріла цього разу?

– Нинішній приїзд Патріарха Кіріла (запланований на 20–28 липня. – *Ред.*) спрямований на те, щоб, з одного боку, обмежувати незалежність і самостійність УПЦ МП, а з іншого – впливати на духовний стан українців, щоб вони більше тягнулися до Москви. Хоча він, звісно, наголошуватиме, що його візит до України суто пастирський. Проти пастирського візиту ми не протестуємо. Це право кожного Патріарха відвідувати своїх вірних. Але навіть російські політологи минулий візит Кіріла оцінили як політичний і писали, що він насамперед політик і дипломат, а вже потім патріарх. Ми бачимо, що майже всі виступи Патріарха Кіріла про Україну мають політичний характер. Зараз він просуває ідею, що була прийнята на Всесвітньому російському народному соборі, про "русскій мір". На думку Патріарха Кіріла, "русский мір" – це Росія, Україна, Білорусь і Молдова. Щодо перших трьох зрозуміло: слов'янські країни. А який стосунок до "русскаго міра" має Молдова? Жодного. Та оскільки в Молдові митрополія розташована в Московському патріархаті, то, звичайно, він включив і їх до "русскаго міра". Тобто це політичний проект, який називають привабливо "русскій мір", а насправді йдеться про відродження Російської імперії. Ось для утвердження цієї ідеї і приїздить Патріарх Кіріл. Слід також зазначити, що в російських ЗМІ, як у світських, так і в церковних, не задоволені тим, що відбувається в УПЦ МП. Тим, що всередині церкви листування ведеться не російською, а українською мовою, що деякі парафії відправляють богослужіння українською, що деякі священики, архієреї проповідують українською...

УПЦ КП не виступатиме проти приїзду в Україну Патріарха Кіріла, але ми покажемо, якою є наша церква. 28 липня, в День хрещення Київської Русі, о 12-й годині проведемо хресний хід від Володимирського собору до пам'ятника Святому Володимиру. Думаю, ми зберемо від тисячі до півтори тисячі священиків з усієї України, від 10 до 20 тис. віруючих. Запрошуємо всіх прихильників УПЦ КП взяти в ньому участь. Бо від позиції кожного віруючого залежить, чи буде Українська церква незалежною.

Експансія "русскаго міра"

– Ваша Святосте, як Ви ставитеся до того, що президент Росії видав указ, відповідно до якого День хрещення Київської Русі буде державним святом Росії, причому слово "Київська" десь загубилося?

– Росія привласнює собі і нашу історію, і нашу культуру. Наприклад, там вважають, що Софіївський собор належить Російській церкві, що Київ – це "южная столица русского православия", як Петербург – "северная". Тому не випадково хрещення Київської Русі вони вважають належним до Російської церкви, бо, як там кажуть, відбулося воно на теренах російських земель. Тобто вкотре перекручують історію на свою користь.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

– Ви сказали, що Московська патріархія укладає угоди з різними міністерствами Росії, але відомо і про спільні проекти УПЦ МП та різних міністерств України. Прокоментуйте, будь ласка.

– Мені відомо, що УПЦ МП уже уклала угоди про освітні програми і з Міністерством оборони України, і з Міністерством у справах сім'ї, молоді та спорту. По суті, йдеться про впровадження проросійського тлумачення історії України, про повернення радянської історіографії. УПЦ МП в особі деяких архієреїв працює на Росію так активно, що за це Москва нагороджує їх своїми державними відзнаками. Наприклад, Державний орден Росії отримав архієпископ Львівський Августін.

– Концепція "русскаго міра", яку пропагує Патріарх Кіріл і яка дедалі більше стає державною політикою Росії, у Франції вилилася в те, що РПЦ МП відбирає російські православні храми, приміром, у Медині, Ніцці… Чи знаєте Ви інші приклади?

– Звісно, прикладів багато. Ця експансія триває в Німеччині, Великій Британії. Крім того, Російська церква взяла курс на створення своїх храмів по всьому світу. А для Росії таким чином готується потужне лобі її інтересів. Це величезні гроші, але їх гарантують російські поклади нафти й газу. Будують церкви при посольствах, привід – щоб задовольняти потреби вірян-дипломатів та інших співробітників, громадян Росії. Московська церква взяла курс на створення єпархій та екзархатів і в США, і в Латинській Америці, Європі, Африці, Австралії, Китаї, Японії. Це робиться для того, щоб стати всесвітньою церквою й посісти перше місце у світовому православ'ї, посунувши Константинопольського Патріарха. Тому й точиться така жорстока боротьба за Україну. Бо якщо наша церква буде визнана автокефальною, то Російська вже не буде найбільшою. За кількістю парафій на сьогодні українське православ'я більше за російське. Якщо в Росії 12 тис. парафій, то в Україні – 15 тис. Якщо в Росії менше ніж 100 архієреїв, то в Україні – понад 100. У Росії 67 єпархій, в Україні – 85. Тобто статистика не на користь Росії, тому вони ніколи не погодяться на нашу автокефалію. А ось такий приклад: за даними МВС, на Пасху в Україні до церков прийшли 11 млн вірян за 47-мільйоного населення, а в Росії при 142 млн до храмів прийшли 8 млн вірян. Тобто в Україні Великодень святкувало майже 25% населення, а в Росії – 5%. Ось тому незалежність Української церкви і стоїть на перешкоді Російській бути головною у світовому православ'ї.

Про Українську помісну церкву

– 9 вересня минулого року Священний Синод УПЦ МП прийняв рішення започаткувати діалог з УПЦ КП та відновити його з Українською автокефальною православною церквою щодо відтворення єдности українського православ'я. Зі свого боку, Ви, Ваша Святосте, не раз говорили, що процес зближення всіх Українських православних церков триває і його вже неможливо зупинити. Що тепер?

– Справді, УПЦ МП прийняла рішення про початок підготовки до діалогу між нашими церквами. Відбулася зустріч робочих груп, а наступна у зв'язку з приїздом Патріарха Кіріла трохи відсунулася. УПЦ МП зацікавлена в діалозі, тому що частина їхніх архієреїв виступає за єдність і самостійність Української церкви. А це дуже не подобається Москві. Ми ж готуємося до цього діалогу з однією метою: створити в Україні єдину Помісну православну церкву. Інакше нам немає жодного сенсу вести цей діалог. Москва має зовсім іншу мету: знову навернути нас до Московського патріархату. Та, думаю, цього ніколи не буде, бо ми маємо незалежну державу. І український народ, і держава зацікавлені, щоб була незалежна Церква. Думаю, й нинішня українська влада зацікавлена бути керівниками незалежної України, хоча її і тягнуть до Москви. Сама ідея незалежности Церкви і держави в Україні жива, дієва. Сподіваюся, що жодні супротивні сили не в змозі це подолати...

Зараз беремо курс на зміцнення і розширення Київського патріархату, тому що це правильний шлях: спочатку вирости, розширитися, зміцніти, а потім уже з позицій сильної церкви вести діалог. Уже зараз УПЦ КП є третьою православною церквою у світі після Російської та Румунської. Шість автокефальних грецьких церков відвідують 12 млн вірян. А одна УПЦ КП – 14 млн, УПЦ МП – 9 млн. Наша церква велика. І навіть можновладців дивує, яким чином в Україні повстала така велика церква. Адже ніхто не сприяв її розвитку. Зростання УПЦ КП ми приписуємо Богові. Якщо йому угодно, щоб Українська церква стала автокефальною, то він і сприятиме цьому. Ми бачимо в цьому Боже сприяння, Боже благословення.

– Яке співвідношення на сьогодні між УПЦ МП та УПЦ КП не тільки за кількістю єпархій, а й за впливом на громадське життя в Україні?

– Якщо говорити про статистику, то УПЦ КП має 30 єпархій в усіх областях України, 41 архієрея, три вищих навчальних заклади, три середніх, понад 50 чоловічих і жіночих монастирів, 4,5 тис. парафій, понад 3 тис. духовенства та 14 млн вірян. УПЦ МП має 9 млн вірян, але вдвічі більше парафій і монастирів. Якщо говорити про вплив, то УПЦ КП підтримують українська інтелігенція і громадські організації. А УПЦ МП – певні політичні партії та українські бізнесмени. Тому УПЦ МП фінансово багатша, а УПЦ КП – бідніша. Та оскільки діє ідея, ми сильніші. У нас велика єдність, тим часом в УПЦ МП відбувається розбрат, бо одна частина їхнього духовенства за автокефалію, інша – за приєднання до Москви.

– А яку Церкву обирає українська молодь?

– Нещодавно було проведено опитування студентів в Одесі. Як вони ставляться до віри в Бога, чи вірять у рай, пекло, вічне життя і, зокрема, до якого патріархату хто належить. Так ось, до Київського належать 33,7%, а до Московського – 31,5%. Це не Київ і не Львів, а російськомовна Одеса. І якщо молодь підтримує УПЦ КП, то майбутнє за нами.

– Ваша Святосте, російські ЗМІ сповістили, що під час нещодавнього візиту до Росії Вселенський Патріарх Варфоломій закликав "розкольників" з України покаятися і повернутися "на корабель спасіння". Вони це тлумачили як повернення до МП. Як Ви це прокоментуєте?

– В офіційних промовах Патріарха Варфоломія про Українську церкву немає жодної згадки. Російське телебачення показало змонтоване інтерв'ю, але і в ньому не сказано про повернення до Московського патріархату, а лише до канонічної церкви. Хто конкретно і куди має повертатися, не сказано, все дуже дипломатично й узагальнено. Коли Патріарх Варфоломій 2008 року був у Києві, він говорив про анексію Київської митрополії Петром – українцям це було приємно чути. У Росії Патріарх Варфоломій виголошував приємні речі для росіян. У гостях прийнято говорити приємні для господарів речі...

– Наскільки реальним є скликання Всеправославного собору і чи зможе він вирішити "українське питання"?

– Наприкінці минулого року в Шамбезі, у Швейцарії, зібралися представники всіх офіційних православних церков світу. На цій зустрічі московська і константинопольська сторони домовилися, що автокефальна церква утворюється зі згоди "матері-церкви" Константинопольським Патріархом. Це означає, що Українська автокефальна церква може бути визнана тільки зі згоди і Московського Патріарха, і Константинопольського. Історично Московська церква є дочкою Київської, а Київська – Константинопольської. І коли так домовлялися, то не уточнили, кого ж вважати матір'ю Київської церкви. Ось такий казус. Константинополь офіційно заявляє, що Київська митрополія була приєднана до Московського патріархату неканонічно, не за приписами канону. Це написано в Томосі Польської церкви, і це саме написав Константинопольський Патріарх Дімітрій Московському Патріарху 1990 року. Там зазначено, що Константинопольська церква визнає Московську в межах 1589 року, тобто без України. Це де-юре, а де-факто Константинопольська церква визнає Українську церкву складовою Московського патріархату...

– Для чого закладається ця невизначеність?

– Бо це означає, що Українська і взагалі будь-яка церква, що хоче стати автокефальною, ніколи не зможе цього зробити за узгодженою процедурою. Такий стан речей вигідний і Москві, і Константинополю. Москві вигідно, тому що вона не відпустить Українську церкву, а Константинополю – бо він не відпустить Американську, яка теж хоче отримати автокефалію. Бо якщо Американська церква відокремиться від Константинопольської, тоді Константинопольська взагалі втратить майже весь вплив, буде просто однією з найстаріших, за якою авторитет отців церкви. Далі. За домовленістю Томос про автокефальну церкву надає не глава "матері-церкви", а Вселенський Патріарх. Тобто якщо йдеться про Українську церкву, то Томос має надати не Москва, а Вселенський Патріарх. Це влаштовує Константинопольського Патріарха. Тому що його пріоритет стає вищим за авторитет Московського Патріарха. До того ж, він може надати Томос, тільки якщо всі церкви погодяться, якщо буде однодумність. Таким чином, якщо узагальнити всі ці домовленості, то вони означають одне: як не допустити утворення автокефалій. Проти цього виступає наша церква, бо ми ніколи не відмовимося від своєї незалежности. Думаю, такий стан речей не влаштовує і Македонську церкву, і Чорногорську, і Американську... Тому Всеправославний собор, який уже понад 30 років намагаються скликати, може розколоти все православ'я.

Згадуючи Святого Володимира

– Як ставиться нова українська влада до УПЦ КП?

– Офіційно президент Янукович заявив, що ставитиметься однаково до всіх конфесій, бо всі вони рівні. Проте реально на місцях є сприяння МП, а нас утискають. Не можу сказати, що сильно, але... Наприклад, у Переяславі-Хмельницькому був уже підготовлений документ про право звершувати богослужіння у Вознесенському соборі, де зараз знаходиться діорама Великої вітчизняної війни, але його скасували. Водночас Московському патріархату цього року передали у Переяславі-Хмельницькому Михайлівський монастир, в якому був музей. Ось така реальна нерівність. Або випадок із вулицею Мазепи. Московський патріархат виступив за її перейменування. Патріотичні сили були проти. Але влада прислухалася до московського побажання.

Розмову вела
Олена ЧЕКАН

КУЛЬТУРНИЙ КОД

ХАЙ МРІЯ ЗБЕРЕЖЕ УКРАЇНУ!

Ірина П'ЯТЧАНИН

На Співочому полі в Киеві за ініціативи Олега Скрипки відбувся вже сьомий український етно-фестиваль "Країна мрій". Цього року фестиваль проходив під гаслом – "Країна Мрій – Чиста Країна!" В Міжнародний День Землі – 24 квітня, під орудою фестивалю відбулася Велика Зелена Толока.

Ідеями Країни Мрій-2010 є створення національного простору з чистим довкіллям, світлими думками та намірами, неспотвореним відчуттям автентичного, джерельністю народних традицій, чуйне, дбайливе ставлення не тільки до навколишнього світу природи, а й до кожної людини.

Можливо, через кризу у фестивалю поменшало спонсорів, тому вхід на "Країну Мрій" цього року був платний. Тим не менш, кожний з двох днів фестивалю його відвідувало понад 10 тисяч осіб. Не завадила й страшенна злива наприкінці першого дня. Торік (останню безплатну "Країну Мрій") за всього один день відвідало близько 150 тисяч осіб. "У світі такого рівня безкоштовних фестивалів не існує,"– зауважує Олег Скрипка. "Набагато легше працювати з іноземними інвесторами,"– пояснює він – "українські "меценати" будуть робити "венеціанскій бал", а своє для них нецікаве! Це проблема українців." Хочеться зауважити, що успіх і зростаюча популярність "Країни Мрій" якраз і сприяє подоланню таких примітивних і притаманних нашому суспільству стереотипів.

Вірним партнером фестивалю залишилася компанія "Кока-Кола Україна", яка вже втретє спонсорує на "Країні-Мрій" "Конкурс вишиванок". До цього конкурсу могли долучитися всі охочі, вбрані в унікальні вишиванки. Це могли бути старовинні "городенківські", "полтавські", "борщівські" чі нові, недавно вишиті, або стилізовані, поверх джинсів чи як елемент скрупульозно дібраного українського строю. Цього року в конкурсі перемогла молода пара у старовинних "городенківських" сорочках, шитих давньою "низинкою", і сім'я з трьома дітьми, в якій навіть дворічний наймолодший хлопчик був одягнений у сорочечку з блакитною вишивкою хрестиком.

На Алеї Майстрів фестивалю і в ятках перед Музеєм Гончара можна було придбати не тільки витвори ковалів, гончарів, різьбярів по дереву, ткаль, вишивальниць і мереживниць, писанкарів, а й очіпки, крайки, запаски, опинки, кептарі, камізельки, шиті й ткані рушники і, звичайно ж, вишиті поліські ткані сорочки і намітки. Проте ні на "Країні мрій" і ніде в Україні вже не знайдеш наддніпрянської плахти. Може, вже й майстри, які знали, як їх ткати, повмирали. І від того дуже сумно. Адже за віки бездержавности не тільки мова, пісні, побутові звичаї і традиції, а й багатюща наша матеріальна культура допомогла зберегтися, не зникнути українцям як нації, не забути, хто ми такі є. Допоможе і надалі.

Традиції українського народного одягу, звичайно ж, краще збереглися на заході України. Це видно хоча б по тому, що на фестивалі значно легше було купити старовинні і нові вишиванки і автентичне вбрання Західної України, ніж Східної. Старовинні сорочки і рушники з Черкащини і Чернігівщини продавали лише дві ентузіастки. А продавчиня вишиванок з Івано-Франківщини купувала, як рарітет, досить пошарпану, але чи не єдину на фестивалі чернігівську керсетку.

Тож добре, що багато хто з 350-ти народних майстрів показував процес виготовлення своїх виробів і навчав секретам свого ремесла всіх бажаючих. В Дитячій Майстерні малечу навчали писанкарству, витинанкам, ліпленню і випіканню великодніх "жайворонків", виготовленню унікальних іграшок і оберегів, розважали народними дитячими забавлянками, колисковими. А казкар Сашко Лірник розказував свої казки, інсценізуючи їх за участи всіх бажаючих.

На Галявині "Ярило" відбувалися інтерактивні розваги від братства козацького бойового звичаю "Спас". Японський культурний центр давав нагоду ознайомитись з дивовижною культурою японського народу, а на галявині "Ярило" – демонстрація японських бойових мистецтв: кендо (фехтування на бамбукових мечах) та іайдо (мистецтво миттєвого оголення меча та атаки).

Як і завжди, дуже цікавою була музична частина "Країни Мрій", в якій брало участь близько 350-ти учасників. Автентичні співочі колективи з Закарпаття, Вінниччини, Полісся, Чернігівщини і Рівного, Гурт Музею Гончара, ансамбль старовинної української музики "Хорея Козацька", "Макам" з Криму, а також з Литви і Білорусі.

В Майстерні Танців під керівництвом київського гурту "Буття" і Миколиного Гурту з Борисполя можна було навчитися танцювати народних українських танців, "Топ-Оркестра" з Бесарабії проводив майстер-клас молдавських танців, "Vidrage" – литовських, Testamenta Terrae з Білорусі – середньовічних, "Макам" – кримсько-татарських, японського танцю Бондорі, а "Хорея Козацька" – старовинних ренесансних.

На сцені "Кобзарська майстерня" виступали бандуристи зі Львова, Києва, Переяслава, Черкащини й Київщини, львів'яни Василь Кирилич (старовинна ліра), кияни Я.Шевчук (колісна ліра, бандура), керівник "Хореї Козацької" Т.Компаніченко (кобза, ліра, бандура). Також співали і грали на національних інструментах Джеміль з Криму і Мустафа з Туреччини.

З Вечірньої сцени лунала музика сучасних напрямків, але в фольклорному стилі. Окрім київських Астарти і Васі Клаба, виступали I/gi з Латвії, Джаимбібум з Білорусі, піснярка, скрипалька, співзасновниця польського фольк-гурту Йоанна Словінська, сам Олег Скрипка і Фома (лідер гурту "Мандри") з українським ФОЛЬК-ПАНК-ШАНСОНОМ.

Новинкою цьогорічної "Країни Мрій" були програми, спрямовані на сприяння українській книжці і книговидавництву та українському кіно. Кураторами літературної частини фестивалю були відомі українські видавці (видавництво "Зелений пес"), письменники і публіцисти брати Капранови. Причому всі проекти цієї програми розташовувалися в безплатній зоні.

Окрім майстер-класів з друкарської справи, палітурення книжок, ілюстрування, каліграфії і виготовлення паперу, на Великій літературній сцені відбувалися Вечір іронічної поезії та Вечірні поетичні читання від видавництва "Факт", читали свої твори автори з різних регіонів України і етнічних спільнот України. Сюрпризом був перший в Україні Кобзарський слем (артистичне виконання поетами своїх творів).

Неабиякий інтерес викликав марафон кулешів від українських зірок, що відбувався на подвір'ї музею Гончара. Під час марафону не тільки варили на вогнищі в казані куліш прямо на очах у публіки, а й "приправляли" процес варіння всілякими розповідями, примовками, побрехеньками і бувальщинами. Так брати Капранови варили очаківський куліш, куліш за родинним рецептом – Ірена Роздобудько і Міла Іванцова, Козацький куліш – Валерій та Наталія Лапікури, мисливський куліш – Олексій Волков, куліш із Перевозницьких хуторів – Марія Морозенко (видавництво Старого Лева). А Сашко Лірник варив казковий куліш. Готову страву могли скуштувати всі присутні.

Впродовж всього фестивалю продавали свою продукцію видавництва, що друкують книжки українською мовою. Приємно було зауважити, що, окрім традиційної на масових заходах дитячої, історичної, етнографічної, політично-націоналістичної литератури, пропонувалися видання з мистецтва, якісна художня література українських авторів, серйозні видання з філософії, політології, соціології та інших гуманітарних наук, якісні переклади українською художніх та наукових зарубіжних бестселерів. І не було, як на всіх останніх книжкових ярмарках, "перекачаної" з інтернету російської книжкової "попси".

А коли потемніло, у дворі музею Гончара показували українське кіно: короткометражні стрічки молодих митців і студентів кінематографічних факультетів, а також народне кіно від Сашка Лірника – мультсеріал "Моя країна – Україна" та відзнятих матеріалів до народного фільму "Чорний козак" за мотивами казки того ж-таки Сашка Лірника.

Тож "Країна Мрій" вже сьомий рік демонструє особливість і різноманіття проявів народної традиційної і сучасної суто української культури, даруючі на два дні справжнє українське свято на будь-які смаки, уподобання і вік.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 3б, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення № 1191
Наклад 5 000
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9